

Keski-Suomen SKY-helmet

Joutsa: Maarit Meinander

Jyväskylä: Tiia Thil

Konnevesi: Tomi Huuskonen

Laukaa: Kirsi Haakana

Multia: Milka Salo, Seija Pohjola

Petäjävesi: Hanna Penttilä

Saarijärvi: Terhi Hämäläinen

Toivakka: Johanna Oksanen

Äänekoski: Mira Ojalehto

Jokainen
koulupäivä
#on
tärkeä

Joutsa: Kiitollisuusviikko

“Se, mihin keskitymme, kasvaa ja lisääntyy”

Tiistai

Yhteinen aamunavaus ja läsnäoloharjoitus.

Keskiviikko

Yhteinen tarinallinen läsnäolohetki.

Torstai

Voimavarojen talo (Mieli ry), keskustelumahdollisuus
(kuraattori, opo tai eo)

Kiitollisuuskirjeen kirjoittaminen ja perille toimittaminen

Perjantai

Yhteinen aamunavaus, elokuva oppilaille
(kiitollisuusteema), henkilökunnalle naurujooga

Viikon aikana

Kiitollisuuden puu

Kuvakollaasi, asioista, joista olemme kiitollisia

Kiitollisuuspäiväkirjaa kirjoitettiin joka päivä

Tsemppilauseet ruokalaan

Jyväskylä: SohVa-ryhmät (= sosiaalinen vahvistaminen)

- Ryhmiin osallistui lv.21-22 aikana 32 oppilasta.
- Syksyllä 2 ryhmää, keväällä 5.
- 5.lk, 6.lk ja 7.lk SohVa-ryhmät
- 5.-6.lk poikien ja 6.-7.lk tyttöjen ryhmät yksinäisyyttä kokeville, vetäytyville oppilaille
- Erityisopettajat, luokanopettajat ja -ohjaajat, opot sekä huoltajat ehdottivat oppilaita ryhmiin
- Tapaamiset kerran viikossa tai kerran kahdessa viikossa koulupäivän aikana.
- Teemoina mm. itsetuntemus, vahvuudet, läsnäolo-, vuorovaikutus- ja tunnetaidot sekä kiitollisuus
- Työryhmässä laadittu SohVa-ryhmän käsikirja: vinkkejä ryhmän kokoamiseen, toimintaperiaatteisiin, käsiteltäviin teemoihin, työtapoihin ja tuntirakenteeseen.

Konnevesi: Liikuntavälitunnit, Lapunmäen yhtenäiskoulu

- ❑ Nuoret ovat päässeet testaamaan erilaisia urheilulajeja ja liikuntamuotoja
- ❑ Lajeina mm. salibandy, kuntosali amerikkalainen polttopallo, koripallo
- ❑ Tavoitteena tuoda oppilaille onnistumisen elämyksiä, liikunnan riemua ja tukea kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä kouluviihtyvyyttä
- ❑ Tuonut oppilaita yhteen eri luokka-asteilta.
- ❑ Matalan kynnyksen kohtaamiset aikuisten kanssa
- ❑ Välituntiliikunta erilaista kuin liikuntatunneilla
 - Ei samanlaista kilpailuasetelmaa
 - Helpompaa osallistua
 - Uusia kokemuksia liikunnan saralta

Laukaa: Hyvinvoinnin vuosikello

- ❖ Opetusmateriaalipaketti Teamsissa
- ❖ Valmiit tuntisuunnitelmat luokille 0-9
- ❖ Kahdeksan teemaa
- ❖ Hyvinvointiopettajat tukevat materiaalin käytössä lv. 22-23.

Multia: Hyvinvoinnin ja hyvinvointitaitojen kehittäminen

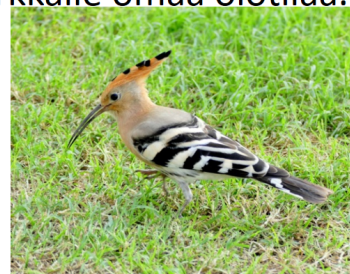
Multialla tarinaa voi aina muuttaa

Panostus lasten, nuorten ja aikuisten hyvinvointiin! Hyvinvointitaitoja voi oppia.

Kokeile itse:

- Tee ensin muutamia pinnallisia ja nopeita lintuhengityksiä. Tarkkaile omaa olotilaa.

- Tee sitten rauhallisia ja syviä kar huhengityksiä. Mieti ja vertaa olotilaa edelliseen.

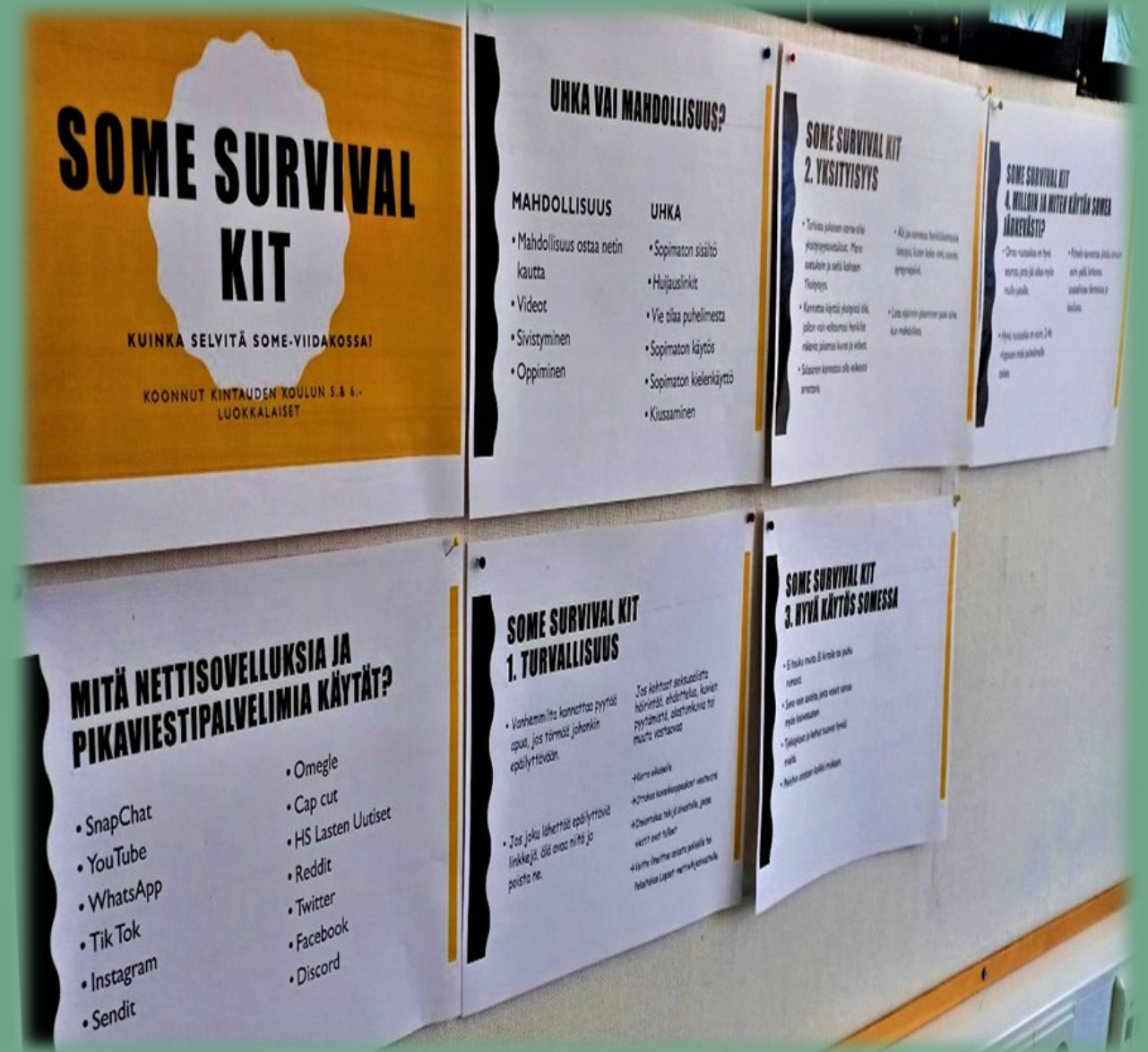

- Jää sitten rauhallisesti hengittäen istumaan ja sulje silmät. Muistele hetkeä, jossa olet ollut todella onnellinen. Palauta mieleen paikka, tunnelma, tuoksut, äänet, muut ihmiset, mitä kaikkea silloin tunsit, miten silloin käyttäydyit... Kellu ilossa hetki.

Aivoille on sama, tapahtuuko asia todella vai kuvittelemmeko sen. Siksi voimme tuntea iloa hyvistä hetkistä uudelleen ja uudelleen niitä muistelemalla.

Petäjävesi: **SOME SURVIVAL KIT**

- ❑ Oppilaat asiantuntijoina
- ❑ Koottu tyhjälle PP-pohjalle oppilaiden toimesta.
- ❑ Luokittain 5. ja 6.-luokkalaisten kanssa koottu.

POISSAOLOJEN TOIMINTAMALLI SAARIJÄRVEN YHTENÄISKOULUSSA VL 1-9: ohje luokanopettajalle/-valvojalle

1. Oppilaiden kouluun kiinnittymisen lisääminen; vahvistetaan läsnäoloa!

- Kodin ja koulun sekä muiden tahojen yhteistyö ja vuorovaikutus opetussuunnitelman mukaisesti, kaikille sopiva koulu ja turvallinen oppimisympäristö
- Oppilaiden positiivinen ja yksilöllinen kohtaaminen, riittävät tukitoimet sekä sopivat pedagogiset ratkaisut
- Yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja jatkuvaa ryhmäytymistä tukeva toiminta; Lapset puheeksi –keskustelut, Hyvinvoinnin vuosikellon oppitunnit, ProKoulutoiminta sekä vl 7-9 tukioppilastoiminta, yhteisöllinen oppilashuolto, siirtymävaiheiden tuki
- Poissaolot merkitään Wilmaan jokaiselta tunnilta ja niitä seurataan systemaattisesti. Tavoitteena taata oppilaan oppimisen sujuva eteneminen.

Laki velvoittaa oppilaan osallistumaan perusopetukseen ja suorittamaan tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytymään asiallisesti. Oppilaan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Vapautus opetukseen osallistumisesta voidaan myöntää oppilaalle vain tilapäisesti erityisestä syystä. Koti ja koulu yhdessä ohjaavat oppilaita toimimaan lain edellyttämällä tavalla ja tukevat oppilaita näiden ponnisteluissa. Koulun tehtävänä on puuttua poissaoloihin ja auttaa oppilaita onnistumaan koulutyössään. (OPS 2014)

HUOLEN MERKIT

Onko luvattomia poissaoloja?

Puututaan heti!

Onko selvittämättömiä poissaoloja tai ovatko selvitykset puutteellisia?

Onko oppilas usein pois samalta tunnilta tai samana viikonpäivänä? Eikö huoltaja saa oppilasta lähtemään kouluun?

Lähteekö oppilas kesken päivän koulusta/tunnilta? Myöhästeleekö? Onko oppilaalla usein epämääräisiä vaivoja, pitkäkestoinen sairaus tai useita pitkiä sairauspoissaoloja? Onko oppilas koulussa mutta ei tunneilla?

2. Huolen puheeksiotto ja yhteistyön käynnistäminen

- Kun poissaoloista ja kouluun kiinnittymisestä herää huoli, syy selvitetään. Opettajalla on lain mukainen velvoite puuttua poissaoloihin.
- **LO/LV keskustele oppilaan kanssa ja ottaa yhteyttä kotiin.** Voidaan käyttää esimerkiksi Lapset puheeksi -keskustelua.
- Oppilashuollon henkilöstön ja/tai poissaoloraporttien vastaanottajan konsultointi.
- Wilmaan kirjaus: "Poissaoloista keskusteltu."

3. Poissaoloihin puututaan moniammatillisesti (alakoulu yli 35 h / yläkoulu yli 50 h lukukaudessa tai huolen merkkejä)

- **LO/LV kutsuu koolle yksilökohtaisen oppilashuollon palaverin**, mukaan toimijat, jotka oppilaan ja huoltajan kanssa katsotaan tarpeelliseksi oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi. Palaverissa selvitetään poissaolojen vaikutus opiskeluun ja pohditaan yhdessä sopivat tukitoimet.
- LO/LV ilmoittaa oppilaan poissaoloista rehtorille.

4. Poissaolot jatkuvat, mukaan koulun ulkopuolisia toimijoita (alakoulu yli 70 h / yläkoulu yli 100 h lukukaudessa tai huolen merkkejä)

- Kutsutaan koolle **uusi yksilökohtainen oppilashuollon palaveri**, johon kutsutaan mukaan sosiaaliohjaaja tai –työntekijä, eli tehdään sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointipyyntö (yhdessä perheen kanssa) tai ilmoitus (opettaja yksin).

Toivakka: SohVa-toiminta

TaideSohVa

- 7 aktiivista kävijää 6–9 luokilta
- Kokoon tuleminen kerran viikossa
- Projektina seinä- ja taulumaalausta koulun seinäpinnoille
- Ryhmän henki ja yhteistyö ovat kehittyneet

SohVa-toiminta

- Mm. 9lk:n poikien ryhmä
 - Myönteiset kokemukset, positiivinen palaute oppilailta toisilleen
 - Hyvä mieli ryhmän aikuisellekin!
- Kouluviihtyvyyttä ovat lisänneet myös
- Kaikki Mukaan (KaMu) –toiminta
 - Yhteistyö nuorisotyön kanssa.

Äänekoski: Monitoimijuuden kehittäminen

Sitouttava kouluyhteisötyö ja Monitoimijuus (oppilashuolto ja pedagoginen tuki)

6K peruspilarit = Kiinnostus, Kuuntelu, Kysyminen, Kunnioitus, Kannustus ja Kiitos

Lähtökohdat?

- ❗ Miksi nyt tarvitaan monitoimijuutta kouluun kiinnittymisen tueksi?
- ❗ Mitä on jo tehty?
- ❗ Ketkä tarvitsevat tukea ja mihin?
- ❗ Mitä halutaan lisätä tai vähemmän?
- ❗ Kuka/ketkä voivat olla tukena?
- ❗ Voimavarat, realistiset tavoitteet?
- ❗ Uskallus kokeilla ja epäonnistua

Oppilaan kanssa

- ❗ Tue osallisuutta, selvitä oppilaan omat toiveet
- ❗ Sovi oppilaan rooli ja vastuut
- ❗ Huomioi vahvuudet ja voimavarat
- ❗ Huomaa onnistumiset ja ylläpidä toivoa
- ❗ Sitoudu pitkäjänteiseen tukemiseen
- ❗ Ennakoi haasteet
- ❗ Sovi selkeät ja johdonmukaiset toimintatavat
- ❗ Muista luokkatyö ja hyödynnä Hyvinvointi ops:aa

Huoltajien kanssa

- ❗ Tue osallisuutta, selvitä huoltajien toiveet
- ❗ Sovi huoltajien roolit ja vastuut
- ❗ Huomioi vahvuudet ja voimavarat
- ❗ Huomaa onnistumiset ja ylläpidä toivoa
- ❗ Tiivistä yhteydenpitoa ja yhteistyötä
- ❗ Muista avoimuus, rehellisyys, rakenna luottamusta
- ❗ Hyödynnä huoltajien asiantuntijuutta

Kouluyhteisössä

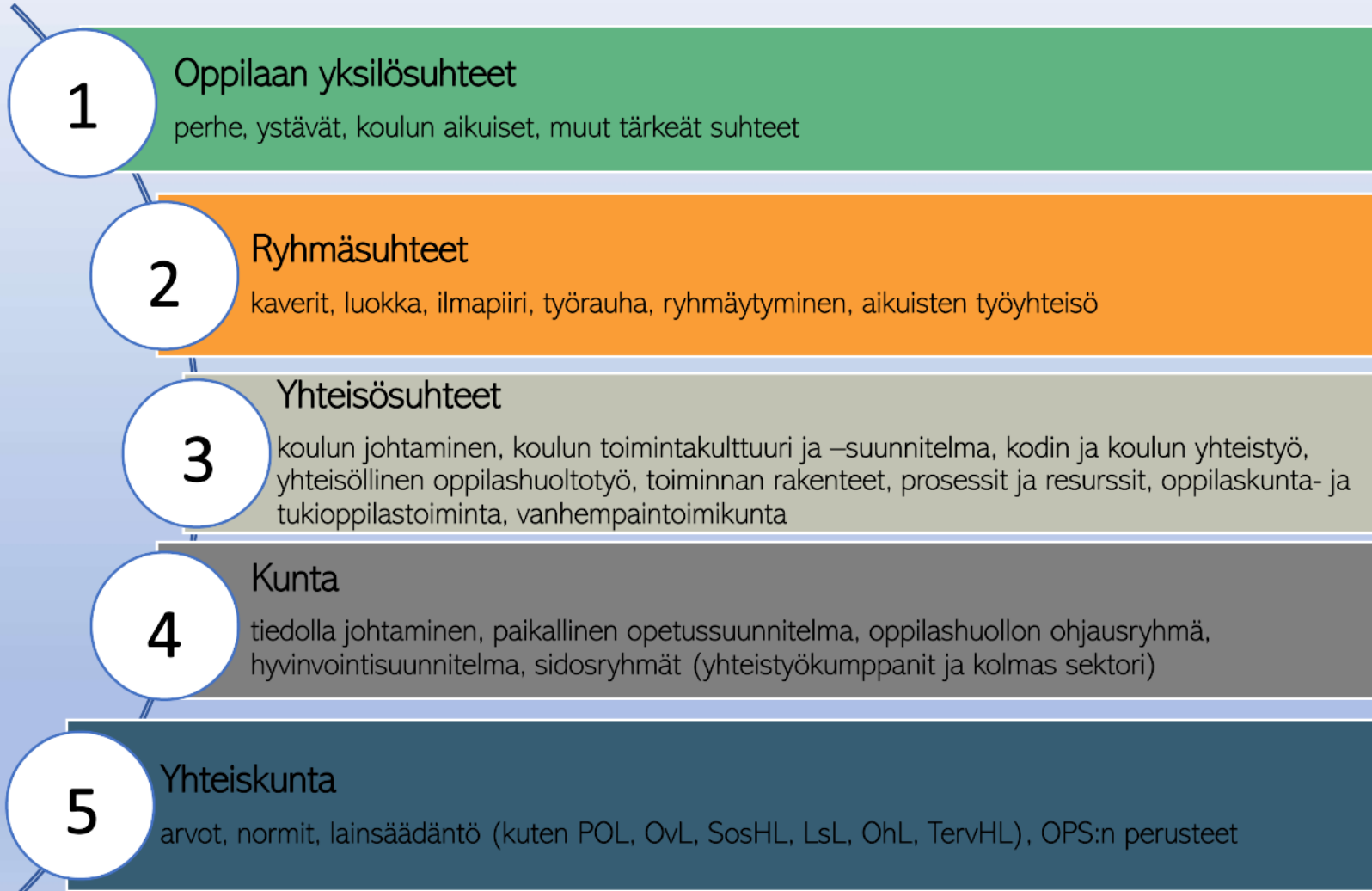
- ❗ Kaikki oppilaat ovat **yhteisön yhteisiä**
- ❗ Tukekaa osallisuutta, selvittääkää opettajan toiveet
- ❗ Sopikaa opettajan rooli ja vastuut
- ❗ Huomatkaa hyvät hetket
- ❗ Etsikää joustavia ratkaisuja ja luovia ideoita
- ❗ Tiedottakaa oppilaan kanssa sovituista toimintavoista ja varmistakaa rehtorin tuki
- ❗ Ennakoikaa haasteet (Turvasuunnitelma)
- ❗ Kriisityö
- ❗ Muistakaa luokkatyö ja hyödynnä Hyvinvointi ops:aa

Monitoimijuudessa

- ❗ Tavoitteena avoin ja rehellinen yhteinen ajattelu, ymmärrys ja luottamus
- ❗ Sopikaa tavoitteet, tuki sekä toimijoiden roolit, vastuut, **koordinointi** ja seuranta
- ❗ Huomioikaa vahvuudet ja voimavarat
- ❗ Sopikaa yhteistyön tavoista ja tiedottamisesta

Kouluun kiinnittyminen rakentuu vuorovaikutuksessa eri tasoilla

Osallisuuden tunne syntyy myönteisistä kohtaamisen kokemuksista arjessa.

Kuvio laadittu osana Sitouttava koulu yhteistyö -hanketta 2022. Kirsi Haakana, Terhi Hämäläinen ja Mira Ojalehto.
Diat 2-5 mukaillen hankkeen valtakunnallisen osallisuustyöryhmän materiaaleja.